

ДІЯЛЬНІСТЬ ВОЛИНСЬКОГО ОБЛАСНОГО ТА МІСЦЕВИХ
ЦЕНТРІВ ФІЗИЧНОГО ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ
«СПОРТ ДЛЯ ВСІХ»

Надія Ковальчук¹, Михайло Мороз¹, Тетяна Суворова²

¹Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки

²Луцький педагогічний коледж

Анотація. У статті проаналізовано види діяльності обласного та міських центрів. Заходи сплановані так, що до їх участі можуть долучатися як здорові так і інваліди, як дошкільнята так і люди похилого віку, ветерани спорту. У 2019 році в роботі центру взяли участь 15,9% населення Волині. В області створено достатньо умов для підвищення рухової активності, а завдяки їй і для покращання здоров'я.

Ключові слова: рухова активність, вікові категорії, фізкультурно-оздоровчі заходи, спортивно-масові заходи.

Abstract. Nadia Kovalchuk, Mykhajlo Moroz, Tatiana Suvorova. The article "Activities of the Volyn Regional and Local Physical Health Centers for people "Sports for All» (2019)" analyzes the types of activity of the regional and city centers. The events are planned in such a way that both healthy and disabled people, both preschool and elderly, sports veterans can be involved. In 2019, 15.9% of Volyn's population participated in the work of the center. There are sufficient conditions in the region to increase motor activity and, as a result, to improve health.

Key words: physical activity, age categories, physical and health events, sports mass events.

Постановка проблеми. Аналіз останніх досліджень і публікацій. Міжнародний рух «Спорт для всіх» був започаткований Радою Європи у середині 60-х років минулого століття і став популярним серед населення різних континентів [2]. Знадобилось майже сорок років щоб в Україні почала формуватися розгалужена мережа обласних, міських та районних центрів «Спорту для всіх». Сімнадцятий рік, поширюючись по нашій країні, він пропагує фізичну культуру та спорт як засіб зміцнення здоров'я і розвитку суспільства незалежно від вікових, статевих, етнічних відмінностей, соціального статусу та можливостей. Проблема здоров'я населення – є однією із найскладніших у сучасному суспільстві. Останні результати дослідження Т. Блистіва та Л. Пилипея [1] показали, що серед юнаків і дівчат 15–16 років відсутні особи із високим (безпечним) рівнем соматичного здоров'я, більшість з досліджуваних мала нижчий від середнього рівень і причиною

цього є недостатня рухова активність. Отже, наразі необхідно активізувати фізкультурно-оздоровчу діяльність серед дітей, молоді та інших верств населення, шляхом залучення їх до різних форм занять фізичними вправами.

Аналізуючи діяльність обласних центрів «Спорт для всіх», низка дослідників [3, 4, 5] висвітлює реальний стан мережі, виявляє проблеми, які необхідно вирішити для покращання їх роботи, вказує на можливості використання традиційних та нетрадиційних методів фізичного виховання для оздоровлення нації.

В рейтингу регіональних центрів фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» з фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи за місцем проживання та у місцях масового відпочинку населення (2011–2017 рр.) Волинська область мала передові позиції: 4 роки – перші місця, 1 рік – друге місце та 2 роки треті місця.

Мета дослідження – аналіз діяльності обласного та місцевих центрів фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» за 2019 рік.

Виклад основного матеріалу. Волинський обласний та місцеві центри «Спорт для всіх» у продовж 2019 року організували та провели 1494 фізкультурно-оздоровчих та спортивно-масових заходів до яких було залучено 164863 особи. В цих заходах брали участь особи різних вікових категорій – від дошкільнят до пенсіонерів. Отже, 15,9% населення області намагаються підвищити рівень своєї рухової активності через «Спорт для всіх». Самим масовим (90859 учасників) був обласний фестиваль ранкової зарядки «Рух ради здоров'я» з нагоди Всесвітнього дня здоров'я на краще проведення ранкової гімнастики серед дошкільних закладів освіти та гімнастики в закладах загальної середньої освіти області. На другому місці за кількістю учасників (9688 осіб) стало проведення масових заходів за місцем проживання та у місцях масового відпочинку населення «Олімпійське літо – 2019». В зимовий період для дітей в рамках «Спортивної зими» був проведений 221 захід, в якому взяли участь 9097 школярів різного віку і найбільшою популярністю користувався хокей.

В області було проведено низку Всеукраїнських масових спортивних заходів, які привернули увагу до різних проблем в житті підростаючого покоління:

- з нагоди Міжнародного дня захисту дітей – 36 заходів, залучено 2293 учасників;
- серед спеціальних закладів загальної середньої освіти та шкіл-інтернатів для дітей сиріт і дітей позбавлених батьківського піклування під гаслом «Ти зможеш, якщо зміг я!» проведено 11 спортивно-масових заходів, які охопили 399 учасників;
- протягом літа проведено 20 заходів (1985 дітей) в рамках «Школи плавання». Працівниками обласного та міських центрів спільно з інструкторами по плаванню проводились уроки з навчання дітей плаванню на відкритих водоймах у спеціально обладнаних місцях;

– 208 фізкультурно-оздоровчих заходів «Не лінуйся! Рухайся!» дав можливість учасникам переконалися в невичерпаних можливостях засобів і форм занять вправами для покращання своїх фізичних кондицій.

Волинь багата на зелені насадження і завдяки цьому успішно пройшли масові спортивні заходи «Спорт для всіх у парках і скверах»: ранкова зарядка, флешмоби з різних видів аеробіки, крос, ходьба, ігри – всього 107 заходів за участі 3788 осіб. Зростає популярність фестивалів «Тато, мама, я – спортивна сім'я» та «Козацькі розваги», переможці якого Шемчук Роман та Матвійчук Галина з Оваднівського сільського ЦФЗН «Спорт для всіх» Володимир-Волинського району взяли участь у Всеукраїнському фестивалі «Здорова молодь – здорова нація» в Лазурному, Херсонської області та посіли перше місце.

Головний фахівець «Спорту для всіх» Тетяна Познякевич повідомила, що у 2019 році на Волині започатковано та проведено низку заходів серед яких фестивалі: «Спорт для всіх – здоров'я кожного» серед працівників місцевого самоврядування (ОТГ, міст, районів), м. Луцьк; з силових видів спорту «Оваднівська спека» з нагоди Дня молоді, село Овадне; фізкультурно-оздоровчий фестиваль «Рух для здоров'я» проводиться серед учасників бойових дій з нагоди Дня Української армії, м. Луцьк; «Рухова активність – шлях до довголіття» – фестиваль ветеранів спорту та людей похилого віку, приурочений до Всесвітнього Дня здоров'я проходить у Луцьку. В обласному центрі також проводиться захід з видів спорту серед людей потерпілих на виробництві «Сила духу», а в Рівненській ОТГ Любомльського району проходить міжнародний Набужанський пробіг «Біг з перешкодами».

Волинський обласний та місцеві ЦФЗН «Спорт для всіх» беруть активну участь у розвитку ветеранського руху. У 2019 році 2168 ветеранів брало участь у 50 заходах. Наймасовіші з них: XV обласний фестиваль «Спортивне довголіття – «Спорт для всіх радість життя» серед ветеранів (35 років і старші), м. Володимир-Волинський – 13 команд, 243 учасники; IV обласний фестиваль «Спорт для всіх – радість життя» з нагоди Міжнародного дня людей похилого віку, в якому взяло участь 63 учасники віком – жінки від 55 років, чоловіки – від 60 років в м. Луцьку. Програма фестивалю включала шахи, шашки, настільний теніс, дартс, боулінг, більярд; III Міжнародний фестиваль літньої Сеньйориади «Спорт для всіх заради здоров'я» за участю команд з Польщі, Туреччини, Литви, міст та районів області – 375 учасників. Більшу частину волинської команди складають студенти університету третього віку ВІЕМ та СНУ ім. Лесі Українки.

В області функціонує шістнадцять ЦФЗН «Спорт для всіх», в яких постійно працюють фізкультурно-оздоровчі групи з різних видів спорту. У 2019 році ці групи відвідувало 6608 осіб різного віку. Волинським обласним ЦФЗН «Спорт для всіх» було розроблено 6 видів карток обласної інформаційно-пропагандистської акції «Будь активним – живи спортивно» та «Зроби крок до здорового способу життя», які були розповсюджені на місцях під

час проведення заходів. Також були розміщені сіті-лайти інформаційно-пропагандистської кампанії за здоровий спосіб життя та рухову активність «Червона картка» на вулицях міст. Під час проведення «Спортивного сузір'я – 2019» проходило відзначення та нагородження кращих фахівців сфери фізичної культури, переможців та призерів обласних і Всеукраїнських фізкультурно-оздоровчих та спортивно-масових заходів, фестивалів, конкурсів та рейтингів за місцем навчання, проживання та відпочинку населення.

Висновки. Волинський обласний та місцеві центри фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» проводить велику роботу за різними розділами своєї діяльності. Фізкультурно-оздоровчими та спортивно-масовими заходами, які відбуваються у формі фестивалю, змагання, навчання, тренування, флешмобу, релаксу та ін. охоплено всі вікові групи населення. З кожним роком відсоток осіб залучених до участі в заходах ЦФЗН «Спорт для всіх» зростає: у 2005 році – 1,1%, у 2019 році – 15,9%. На Волині дбають за розширення спортивної бази. У 2019 році було побудовано 17 сучасних майданчиків зі штучним покриттям для ігрових видів спорту в об'єднаних територіальних громадах. Вміле керівництво та сумлінна праця обласних і місцевих ЦФЗН «Спорт для всіх» дозволяє Волині утримувати високі позиції в республіканському рейтингу, а її населення отримує можливість без витрати значних коштів покращити стан свого здоров'я.

Список використаних джерел:

1. Блистів Т. Особливості рухової активності та показників фізичного здоров'я учнів старших класів / Т. Блистів, Л. Пилипей // Молодіжний науковий вісник Східноєвроп. нац. ун-ту імені Лесі Українки. Серія: Фізичне виховання і спорт. – Луцьк, 2018. – Вип. 30. – С. 59–64.

2. Жуляев В. Международное физкультурно-оздоровительное движение «Спорт для всех» / В. Жуляев, В. Левицкий, Д. Димитракис // Наука в олимпийском спорте. – 2000. – С. 41–47.

3. Жданова О. Планування та реалізація видів діяльності Львівським обласним центром фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» / О. Жданова, Н. Тхір, Б. Тхір // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : матеріали X Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю. – Львів : ЛДУФК, 2016. – С. 179–182.

4. Кіріченко Л. Організація руху «Спорт для всіх» у Сумській області / Л. Кіріченко // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : матеріали X Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю. – Львів : ЛДУФК, 2016. – С. 183–187.

5. Климович В. Роль обласного центру «Спорт для всіх» в активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення / В. Климович // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : матеріали XI Міжнар. наук.-практ. конф. – Львів : ЛДУФК, 2018. – С. 125–129.